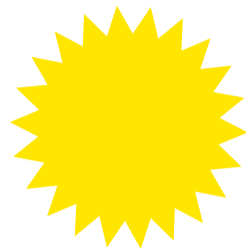

Tuinplanten voor wilde bijen

Verzorging
 Onderstaande planten zijn vrijwel allemaal vaste planten. Deze kunnen voor of na de winter tot iets boven de grond worden afgeknipt gesnoeid. Ze hebben jaarlijks, of om de paar jaar, een lichte bemesting in de vorm van compost nodig. Dat geven de planten vaak zelf aan, doordat ze minder vitaal worden of de bloei iets terugloopt. Bij erge droogte vragen sommige planten wat water. Dat is meestal alleen in de zomer.

Zonnige plekken

Duizendknoop
Persicaria amplexicaulis

Bloeitijd
 juli - september

Beste plek
 zonnig, vochtig, voedselrijk

Grijs kattenkruid
Nepeta x faassenii

Bloeitijd
 mei - september

Beste plek
 zonnig, vochthoudend tot enigszins droge bodems, matig voedselrijk

Aster
Aster divaricatus

Ook andere astersoorten als *Aster Ageratoides*.

Bloeitijd
 juli - september/oktober

Beste plek
 zonnig tot licht beschaduwde plekken. Vochtige tot vochthoudende, matig voedselrijke bodems

Bruidslluier
Gypsophila paniculata

Bloeitijd
 juni - juli

Beste plek
 zonnig, min of meer niet te droge, schrale bodems; zeer gevoelig voor winternatte bodems

Grote kattenstaart
Lythrum salicaria

Bloeitijd
 juni - september

Beste plek
 zonnig, natte bodem bijvoorbeeld langs water

Gulden sleutelbloem
Primula veris

Bloeitijd
 april - mei

Beste plek
 zonnig

Kleine bergsteentijm
Clinopodium calamintha

Bloeitijd
 juni - september/oktober

Beste plek
 zonnig, droge tot vochthoudende, schrale tot matig voedselrijke bodems. Ook op stenige en gruisachtige plaatsen

Tips voor verzorging
 houd de bodem open. Dan vestigt het zich ook in naden van allerlei verhardingen.

Koeienoog
Telekia Speciosa

Bloeitijd
 juli-september

Beste plek
 zonnig, licht beschaduwde, vochtig, matig voedselrijk

Scheefkelk
Arabis Procurrens

Bloeitijd
 februari - mei

Beste plek
 zonnig, licht beschaduwde, droog tot lichtvochtig

Meisjesogen
Coreopsis verticillata

Bloeitijd
 juni - september

Beste plek
 zonnig, vochtige, matig voedselrijk

Muskuskaasjeskruid
Malva moschata

Bloeitijd
 juni - september

Beste plek
 zonnige, vochtige en voedselrijke bodem

Ooievaarsbek
Geranium endressii

Ook andere soorten als *Ooievaarsbek Rosanne* *Geranium 'Rosanne'* en *Beemdooievaarsbek*.

Bloeitijd
 juni - juli

Beste plek
 Zonnige, vochtige, schrale tot matig voedselrijke bodems

Rechte ganzerik
Potentilla recta

Bloeitijd
 juni - augustus

Beste plek
 zonnig, droog en matig voedselrijk

Tips voor verzorging
 bodem open houden

Stokroos
Althea rosea

Bloeitijd
 juni - september

Beste plek
 zon, halfschaduw, vochtige, matig voedselrijke bodems

Tips voor verzorging
 op de standplaats lopen de planten vaak terug; daarom nu en dan grond verversen of flink omwoelen of een klein beetje compost geven.

Venkel
Foeniculum vulgare

Bloeitijd
 juli - oktober

Beste plek
 zonnig, vochtige tot iets droge, matig voedselrijke bodems

Wilde marjolein
Origanum vulgare

Bloeitijd
 juli - september

Beste plek
 zonnig, lichtbeschaduwde

Wit vetkruid
Sedum album

Bloeitijd
 juni - juli

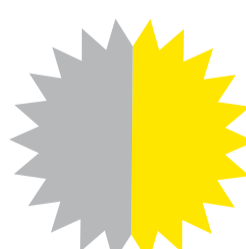
Beste plek
 zonnige, droge en voedselarme bodem

Zonneogen
Heliopsis helianthoides

Bloeitijd
 juli - september

Beste plek
 zonnig, vochtige, matig voedselrijke, min of meer humeuze bodems

lichte schaduwplekken

Maarts viooltje
Viola odorata

Bloeitijd
 maart - mei

Beste plek
 licht, half beschaduwde, vochtig, voedselrijk

Prachtklokje
Campanula persicifolia

Bloeitijd
 mei - augustus

Beste plek
 zonnig, beschaduwde. Kan tussen plaveisel van trottoirs.

Tips voor verzorging
 zorgen voor een open bodem. Wettelijk beschermd

Ook andere *campanula's* zoals *Akkerklokje*, *Campanula lactivora*, *Poscharsky's klokje*, *Ruig klokje*, *Karpatenklokje*, *Kluwenklokje*

Gevlekt longkruid
Pulmonaria officinalis

Bloeitijd
 maart - mei

Beste plek
 licht beschaduwde, matig voedselrijk

Late guldenroede
Solidago gigantea

Bloeitijd
 juli - september

Beste plek
 on, halfschaduw, vochtig

Slanke sleutelbloem
Primula elatior

Bloeitijd
 maart - begin mei

Beste plek
 licht beschaduwde, vochtig

Ruwbladigenfamilie
Symphytum grandiflorum

Bloeitijd
 maart - mei

Beste plek
 licht beschaduwde, half beschaduwde, vochtig

Meer lezen

Wilt u meer lezen over wat u kunt doen, of wat stadsdeel Zuid doet voor de bij? Kijk dan op www.zuid.amsterdam.nl/bijeninzuid.

Alle foto's zijn gemaakt door Arie Koster.

Deze folder is tot stand gekomen in samenwerking met:

- Arie Koster, www.denederlandsebijen.nl
- De Amsterdamse Vereniging tot Bevordering van de Bijenteelt, www.amsterdam.bijenhouders.nl
- Natuur- en Milieucentrum Ceintuur, www.wijkcentrumceintuur.nl

✘ Gemeente
✘ Amsterdam
✘ Zuid

Amsterdammers helpen bijen

Bloemen en planten voor bijen

Bijen zijn heel belangrijk voor onze natuur. En voor ons voedsel: zonder bijen geen aardbeien, appels, kersen en peren. Maar het gaat niet goed met de bijen. Veel bijensoorten in Nederland worden met uitsterven bedreigd. Daarom helpt stadsdeel Zuid de bijen.

Ook u kunt heel eenvoudig bijen helpen. Simpelweg door de juiste bloemen en planten in uw tuin te zetten.

In deze folder vertellen wij welke bloemen en planten goed zijn voor bijen. En waar deze het beste groeien en bloeien.

Amsterdammers helpen bijen

Bijen zijn erg belangrijk voor de natuur en voor ons voedsel. Ruim 75% van onze gewassen is afhankelijk van het bestuiven door bijen. Zonder bijen hebben wij geen aardbeien, appels, kersen en peren. Honingbijen dragen hierdoor voor meer dan een miljard euro bij aan onze economie!

Maar het gaat niet goed met de bijen. Een belangrijk deel van de bijensoorten in Nederland wordt met uitsterven bedreigd. Hierover is grote ongerustheid. Daarom wil stadsdeel Zuid de bijen een handje helpen.

Hoe helpt de gemeente bijen?

- Door groenstroken in te zaaien met bloemen en planten voor bijen.
- Door de juiste planten te kiezen voor bijen. Dat zijn planten die nectar en stuifmeel bieden.
- Door nestelgelegenheid te creëren met het plaatsen van bijenhôtels.
- Door het groenbeheer aan te passen, bijvoorbeeld door pas na de bloei te maaien.

Hoe kunt u de bijen helpen?

Ook u kunt de bijen helpen door uw tuin 'bijvriendelijk' te maken. Stedelijke tuinen zijn een belangrijke plek voor bijen om voedsel te halen. En bijen zorgen voor uw tuin door de vruchten en bloemen te bestuiven. Bovendien trekt een bijvriendelijke tuin ook vogels en vlinders aan.

Help de bijen door:

- Te kiezen voor planten die nectar en stuifmeel geven ('drachtplanten')
- Ervoor te zorgen dat in uw tuin het gehele jaar door planten bloeien, dus van het voorjaar en de zomer tot het

begin van de herfst. Als het hele seizoen iets te halen valt, is sprake van een goede bijentuin.

- Nestelgelegenheid te creëren in uw tuin. Bijvoorbeeld door houtblokken met voorgeboorde gaatjes of oude holle rietstengels op te hangen. Een afgelegen hoekje met wat stenen, zand of leem kan ook heel geschikt zijn.
- Maak liever een heg dan een schutting. Een heg biedt nestelgelegenheid voor vogels en insecten.

Kies voor bloeiende planten

Er zijn honderden tuinplanten geschikt voor bijen. U kunt deze vinden op www.denederlandsebijen.nl. In deze folder vindt u een overzicht van vaste planten die het goed doen in het Amsterdamse klimaat en geschikt zijn voor kleine (gevel) tuinen.

Naast deze vaste tuinplanten kunt u ook denken aan:

- Klimplanten. Zoals klimop, bruidssluier en heggenrank.
- Fruitbomen en kleinfruit. Bijvoorbeeld aardbeien, aalbessen, framboos.
- Een uitgebreide kruidentuin. Met tijm, wilde marjolein, lavendel.

Maar steken bijen?

Sommige mensen hebben liever geen bijen in de tuin, omdat ze bang zijn gestoken te worden. Wilde bijen steken echter vrijwel nooit. Ze gebruiken hun angel alleen als ze in het nauw zitten, bijvoorbeeld als ze vastgepakt worden, of vast komen te zitten in kleding. Het zijn vooral wespen die zomers overlast geven, omdat wespen op zoete geuren en daarom op mensen afkomen.

Ziet u een bijenzwerm?

Een bijenzwerm is een groep bijen, die op zoek is naar een nieuw onderkomen. Voordat ze dit hebben gevonden maakt de zwerm vaak een tussenstop en vormt een klont bijen aan een boom of dakrand. Hoewel een bijenzwerm er dreigend uit kan zien, is het niet gevaarlijk. Een imker kan de zwerm ophalen en onderbrengen in een bijenkast. Als u een bijenzwerm ziet, neem dan contact op Wijkcentrum Ceintuur (020 676 4800).

Wij wensen u veel tuinplezier!

Met de tips in deze folder hopen wij u te inspireren om uw tuin om te toveren tot een bloemrijke tuin vol met vlinders, vogels en natuurlijk bijen.